

1. We Have A Good Thing

Words and Music: Beyle Schaechter-Gottesman

We have a good thing,
As I'm sure you know.
We have a good thing,
Pride yourself on it!
We've had a good thing
For quite a few years:
Yiddish, our tongue,
A really good thing.

And we have problems,
Real heartaches.
See what happened
To mame-loshn Yiddish@
How it's being forgotten,
What a sad fate...
Some worthy Jews have never
Even heard of Yiddish.

See how ill-used it is --
What a cheap humor!
To burst into laughter
At the sound of a Yiddish word.
Whether on stage
Or in the street,
To say a Yiddish word
Is a big joke.

And I tell you, fellow Jews,
Don't let it happen!
Let Yiddish be again
What it once was!
Just like other languages
Let mame-loshn resound,
Let it be heartily spoken
And not just sung.

1. מיר האָבן אַ גוטע זאַך

ווערטער און מעלאָדיע: ביילע־שעכטער־גאָטעסמאַן

מיר האָבן אַ גוטע זאַך.
כ'ווייס וויל אַז איר ווייסט
מיר האָבן אַ גוטע זאַך.
גרייסט זיך מיט דעם, גרייסט!
מיר האָבן אַ גוטע זאַך.
שוין יאָרעלעך אַ שפּאַך:
ייִדיש, אונדזער שפּראַך –
אַ גוטע זאַך ביז גאָר.

און מיר האָבן צרות,
גרויס עגמת־נפֿש.
זעט נאָר וואָס סע ווערט
פֿון מאַמע־לשון ייִדיש!
ווי סע ווערט פֿאַרגעסן –
אַ דאָליע איר באַשערט...
געוויסע פֿיינע ייִדן האָבן נאָך
פֿון ייִדיש נישט געהערט.

אַדער מע ניצט אויס עס –
שוין איין מאָל אַ הומאָר!
שיסט אויס אין אַ געלעכטער
ביים קלאַנג פֿון אַ ייִדיש וואָרט.
סיי ס'איז אויף דער סצענע,
צי סתם אַזוי אין גאַס,
רעדן אַ ייִדיש וואָרט
איז אַ גוטער שפּאַס.

און איז זאָג אייך, ייִדן:
לאַזט עס נישט געשען!
זאָל ייִדיש ווידער ווערן
ווי אַ מאָל געווען!
מיט אַנדערע לשנות גלייך
זאָל ייִדיש קלינגען,
געשמאַק זאָל מען עס רעדן
און נישט נאָר לידער זינגען.

2. Zion

Words and Music: Mark Varshavski

ווערטער און מעלאָדיע: מאַרק וואַרשאַווסקי

Chased out, driven away by the world
And in my heart an emptiness
I remained here alone,
Without children, without anything.

פֿון דער וועלט פֿאַריאַגט, פֿאַרטריבן,
און אין האַרצן מיט אַ ווינט
בין אַליין איד דאָ געבליבן
אַן אַ קינד און אַן אַ רינד.

Everyone has gone away,
Some this way, some that way
And in my old age
I sing a song of Zion.

אַלע זענען זיך צעפֿאַרן
דער אַהער און דער אַהין,
און אויף מיניע אַלטע יאַרן
זינג איך מיר אַ ליד פֿון ציון.

Zion, Zion, great is your name,
Zion, Zion, holy name
Old trees, beautiful flowers
Grow in your holy ground.

ציון, ציון, גרויסער נאַמען!
ציון, ציון, הייליק וואָרט!
אַלטע ביימער, שיינע בלומען
וואַקסן אויף דיין הייליק אָרט.

Zion, you will blossom forever,
Your commandment is ever new.
Great God, may you grant that I may
Fall to your earth
And spill hot tears
If you think I a merit this.

ציון! דו וועסט אייביק בליִען,
תמיד נין איז דיין געבאָט.
גרויסער גאָט! זאַלט מיר באַשערן
צוצופֿאַלן צו דיין ערד
און פֿאַרגיסן הייסע טרערן,
אויב איך בין ביי דיר דאָס ווערט.

To fall to the earth,
To the wailing wall,
Oh, but I am old and
I will live to see Zion...

צוצופֿאַלן צו די קברים,
צו דער וואַנט פֿון דעם געוויין,
אוי, כִּבִּין אָבער אַלט און אַרעם,
ציון וועל איך שוין ניט זען...

I will pray for you here, children,
To sweet God early and late
That he may accompany you there
Where he once accompanied us.
And in Zion's great name
And in Zion, the holy place,
May He let new trees and new flowers
Grow there.

כִּוּועל פֿאַר אייך דאָ, קינדער, בעטן
גאָט דעם זיסן פֿרי און שפֿעט,
ער זאָך אייך אַהין באַגלייטן,
ווי ר'האַט אונדז אַ מאָל באַגלייט.
און אין ציון גרויסן נאַמען
און אין ציון הייליק וואָרט,
נייע ביימער, נייע בלומען
זאָל ער לאָזן וואַקסן דאַרט.

When I will lie in my grave
A little bird will fly up

אַז איך וועל אין קבר ליגן
וועט אַ פֿייגעלע צופֿליען,

And will sing this very tune
And the song of Zion:
Zion, Zion, great name,
Zion, Zion, holy word
From there have I brought flowers
And a twig.

און וועט זינגען אָט דעם ניגון
און דאָס לידעלע פֿון ציון:
„ציון, ציון, גרויסער נאָמען!
ציון, ציון, הייליק וואָרט!
כ׳האַב פֿון דאָרט געבראַכט די בלומען
און אַ צווייגעלע פֿון דאָרט“.

This little green twig
I brought you from the place
Where our faith is shining,
Our crown and our splendor.
There it is never winter,
There it is never cold
Because the sun does not set
And it lights up the whole world!

„אָט דאָס צווייגעלע, דאָס גרינע,
האַב איך דיר פֿון דאָרט געבראַכט,
וון עס שייַנט אונדזער אמונה,
אונדזער קרוין און אונדזער פראַכט.
דאָרט איז קיין מאָל ניט קיין ווינטער,
דאָרט איז קיין מאָל ניט קיין קעלט,
ווייל די זון גייט דאָרט ניט אונטער
און באַשײַנט די גאַנצע וועלט!“

3. Birobidzhan

Words: Betsalel Fridman, Music: Ben Yomen

Two rivers run racing, the Biro and Bidzhan
Between these two rivers there is a happy land.
The forests provide wood, the rivers give fish
The fields give corn to the new table.

3. ביראַבידזשאַן
ווערטער: בצלל פֿרידמאַן, מעלאָדיע: בן יאַמען

יאָגן זיך צוויי טייַכן, ביראַ און בידזשאַן
צווישן די צוויי טייַכן אַ פֿריילעך לאַנד פֿאַראַן.
האַלט באַזאַרגן וועלדער, טייַכן גיבן פֿיש.
פֿעלדער ברויט דערלאַנגען צו דעם נייעם טיש.

Among thick forests a train races along happily
New jews are coming to Birobidzhan
And on the fresh fields there is straw for new roofs
Never before have Jews laughed so much.

צווישן דיקע וועלדער יאָגט מיט פֿרייד אַ באַן.
נייע יידן קומען אין ביראַבידזשאַן
און אויף פֿרישע פֿעלדער שטרוי צום נייעם דאָך
ס׳האַבן אַזוי די יידן קיין מאָל נישט געלאַכט.

Just listen, the trees, just listen, the earth
Have never before heard such laughter.
May every new step be healthy on this land
The new work is singing in Birobidzhan.

הערט זיך צו, די ביימער, הערט זיך צו, די ערד,
אוי אַזאַ געלעכטער קיין מאָל נישט געהערט
זאָל געזונט אויף ערד זיין יעדער נייער שפּאַן
זינגט די נייע אַרבעט אין ביראַבידזשאַן.

4. Basavilbaso

Words and Music: Jemel Katz

As soon as I sit down in the train for *Estación-Lacrose*
I see barely any Christians, just Chaim, Fayve and Yose,
Take second class ticket, but you'll be travelling *primera*
clase,
You only need to say that you are going to Basavilbaso.

Basavilbaso, my dear little town,
I will remember you wherever I may be,
You are my life, you are a delight
Kasrilevke of *Entre-Ríos*,
Basavilbaso, my dear little town.

You can still find pious Jews here, with long, grey beards
Their sons *akriozhirte gauchos*, riding horses,
The old folks go to synagogue, the young ones are on the
plaza

The middle-aged, are working in the stores, in Basavilbaso.

Basavilbaso, my dear little town...

Today when the winter comes with its cold weather and rain
The dusty roads turn to thick black mud
Jews sit in their *ponchos* with tattered edges,
In the cafe they play *truco*, and they pay with beans.
Basavilbaso, my dear little town...

The settlers have no ordinary earth,
They have cattle and horses, there is no lack of *langosta*.
There is everything in the town, except money.
If a young man gets a dowry, he's paid in *vales*.
Basavilbaso, my dear little town...

Estación - station

Kasrilevke – mythic shtetl created by Sholem-Aleichem

Primera clase – first class

Entre Ríos – region in northern Argentina

4. באסאווילוואסע

ווערטער און מעלאָדיע: חבֿל קאַץ

איך זעץ זיך נאָר אַרײַן אין באַן, עסטאַסיאָן לאַקראָסע
כמעט קיין קריסטן זעט איר דאָרט ניט, נאָר חיים, פֿײַווע און יאַסע
נעמט אַ בילעט פֿון צווייטן קלאַס, פֿאָרט מיט פֿרימעראַ קלאַסע,
איר דאָרפֿט נאָר זאָרגן, אַז איר פֿאָרט קיין באַסאווילוואַסע.

באַסאווילוואַסע, שטעטעלע, דו מיין,
איך וועל דיך געדענקען, וווּ איך וועל נאָר זײַן,
דו ביסט מיין לעבן, דו ביסט אַ חיות
פֿתֿרילעווקע פֿון ענטרע־רײַעס
באַסאווילוואַסע, שטעטעלע, דו מיין!

איך טרעף נאָך דאָרטן פֿרומע ייִדן, מיט לאַנגע, גרויע בערד,
די זין, אַקריאָזשירטע גאַוטשאַס, רײַטנדיק אויף פֿערד,
די אַלטוואַרג גייען אין שול אַרײַן, די יונגוואַרג אויף דער פֿלאַסע,

די מיטעלע, אין קלייטלעך שטייען, אין באַסאווילוואַסע.

באַסאווילוואַסע, שטעטעלע, דו מיין...

הײַנט, ווען עס קומט דער ווינטער אָן, די קעלטן מיטן רעגן,
אַ שוואַרץ־געדיכטע בלאַטע ווערט פֿון די שטויביק' וועגן,
זיצן ייִדן אין די פֿאַנטשאַס מיט פֿאַרשמיסן' פֿאַלעס,
אין קאַפֿע, מען שפּילט אַ טרוקאַ, צאָלט מען מיט פֿאַסאָליעס.
באַסאווילוואַסע, שטעטעלע, דו מיין...

האַבן קאָלאָניסטן ערד דווקא ניט פֿראַסטע,
מע האָט בהמות, האָט מען פֿערד, ס'פֿעלט ניט קיין לאַנגאַסטע
אין שטעטל - אַלעס איז פֿאַראַן, חוץ געלט האָט מען אַלעס.
נעמט אַ בחור דאָרטן נדן, צאָלט מען אים אויס מיט וואַלעס.
באַסאווילוואַסע, שטעטעלע, דו מיין...

Akriozhirte gauchos – born cowboys

Truco – a card game; billiards

Langosta – locusts; lobsters

Vales – IOUs; vouchers

5. Dzhankoye

folksong

פֿאָלקסליד

If you travel to Sevastopol,
Not far from Simferopol,
There is a railroad station.
Who needs to look for new good things?
It's a very special station,
In Dzhankoye, dzhan, dzhan, dzhan.

אַז מע פֿאַרט קיין סעוואַסטאָפּאָל,
איז ניט ווייט פֿון סימפֿעראָפּאָל,
דאַרטן איז אַ סטאַנציע פֿאַראַן.
ווער דאַרף זוכן נייע גליקן?
ס'איז אַ סטאַנציע אָן אַנטיקל,
אין דזשאַנקויע, דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן.

Hey, dzhan, hey, Dzhankoye,
Hey, Dzhanvili, hey Dzhankoye,
Hey, Dzhankoye, dzhan, dzhan, dzhan.

היי, דזשאַן, היי, דזשאַנקויע
היי, דזשאַנווילי, היי, דזשאַנקויע,
היי, דזשאַנקויע, דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן.

Answer my question, people,
Where's my brother, where's Abrasha? –
His tractor is running like a train.
With my aunt Leah at the reaper
And Beyle at the thresher,
In Dzhankoye, dzhan, dzhan, dzhan.
Hey, dzhan, hey, Dzhankoye...

ענטפֿערט, יידן, אויף מיין קשיא,
ווי ז'מיין ברודער, ווי ז'אַבראַשע? –
ס'גייט ביין אים דער טראַקטער ווי אַ באַן.
די מומע לאה ביי דער קאַטילקע,
ביילע ביי דער מאַלאַטילקע.
אין דזשאַנקויע, דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן.
היי, דזשאַן, היי, דזשאַנקויע...

Who says that Jews know only about trade,
and how to eat fat soup with almonds,
but not how to be workingmen?
Only our enemies can say that –
People, spit in their faces,
Take a look at dzhan, dzhan, dzhan.
Hey, dzhan, hey, Dzhankoye...

ווער זאָגט אַז יידן קאַנען נאָר האַנדלען,
עסן פֿעטע יויך מיט מאַנדלען,
נאָר ניט זיין קיין אַרבעטסמאַן?
דאָס קאַנען זאָגן נאָר די שונאים, –
יידן, שפּייט זיי אָן אין פנים,
טוט אַ קוק אויף דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן.
היי, דזשאַן, היי, דזשאַנקויע...

6. Little Stream

Words and Music: Rukhl Shekhter and Perl Teitelbaum

ווערטער און מעלאָדיע: רחל שעכטער און פערל טייטלבוים

The stream which used to	שטיל און פֿאַרפֿרוירן
Run with such spirit appears	זעט אויס דער שטראָם
Quiet and frozen.	וואָס פֿלעגט אַזוי לויפֿן מיט מוט.
The mighty winter	עס וויקלט אים איין איצט
Now envelopes it	דער מעכטיקער ווינטער.
The river lies sleepy and frozen	דער טייך ליגט פֿאַרשלאָפֿן,
And rests.	פֿאַרגליווערט און רוט.

Little stream, little stream,	וואַסערל, וואַסערל,
Don't give up yet.	גיב נאָך נישט אויף.
The freezing weather will pass	עס וועלן די פֿרעסט פֿאַרגיין!
Soon the spring will be here!	עס קומט באַלד דער פֿרילינג צו גיין!

But don't think that everything	נאָר מיינט נישט אַז אַלץ איז
Is completely quiet.	אין גאַנצן שוין שטיל.
Deep down there still rumbles	עס זשומעט נאָך אַלץ אין דער טיף
The unrest that has	דער אומרו וואָס האָט זיך
Been concealed for so long	אַזוי לאַנג באַהאַלטן
And which now gives a mighty	און גיט איצט מיט כוח
Call to freedom.	צו פֿרייהייט אַ רוף.
Little stream, little stream...	וואַסערל, וואַסערל...

All are waiting for	מען וואַרט אַז צום ווינטער
Winter to end,	זאָל קומען אַ סוף,
And for spring to melt the river	צעשמעלצן זאָל פֿרילינג דעם טייך,
For then, only then	ווייל דעמאָלט, נאָר דעמאָלט
Will it flow anew,	וועט ער פֿליסיק ווערן.
And it will become rich	מיט גייסט און קאַלירן
With spirit and color.	וועט ער ווערן רייך.
Little stream, little stream...	וואַסערל, וואַסערל...